

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА
НАКАЗАТЕЛНАТА КОЛЕГИЯ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

И С К А Н Е

от

ОМБУДСМАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ЗА ПРИЕМАНЕ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА
НОРМАТА НА ЧЛ. 113 ОТ НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС**

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

В практиката на районните и окръжните съдилища съществуват различни тълкувания по повод прилагането на нормата на чл. 113 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), съгласно която при възникване на спор за право върху предмети, иззети като веществени доказателства, който подлежи на разглеждане по реда на Гражданския процесуален кодекс, те се пазят, докато решението на гражданския съд влезе в сила.

В мотивите на някои съдебни решения и определения се приема, че разпоредбата на чл. 113 от НПК следва да се прилага при наличието на висящ граждански спор пред гражданския съд като веществените доказателства се пазят, докато решението на гражданския съд влезе в сила. Според това тълкуване на разпоредбата правен спор за собственост е налице, когато пред съд е предявен иск с редовна искова молба. Приема се още, че при наличието на спор за собственост без предявен иск пред граждански съд поради липсата на правомощия от страна на органите на досъдебното производство за разрешаването му, вещта следва да се върне на лицето, от което е била иззета, а претенцията за собствеността върху вещта следва да се предяви пред гражданския съд. Тълкува се волята на законодателя в смисъл, че при спор за собственост вещите се пазят, докато влезе в сила решението на гражданския съд, а подобна законодателна уредба не би имала смисъл, ако се приеме, че оспорването по какъвто и да е начин на собствеността вече означава спор за собственост. В този смисъл са Определение № 83 от 27.02.2014г. по н. д. №47/2014г. на Окръжен съд-Кюстендил, Определение № 60 от 07.02.2014г. по н. д. №182/2014г. на Районен съд-Пазарджик, Определение № 872 от 12.07.2013г. по н. д. №3997/2013г. на Районен съд-Пловдив, Определение № 84 от 17.06.2013г. по н. д. №237/2013г. на Районен съд-Поморие, Определение № 468 от 17.04.2013г. по н. д. №2102/2013г. на Районен съд-Пловдив и др.

В мотивите на други решения и определения се приема, че за да се приложи разпоредбата на л. 113 от НПК не е необходимо спорът да е висящ по реда на ГПК, а е достатъчно естеството му да е такова, че да подлежи на разрешаване по този ред.

Приема се, че е достатъчно по делото да са подадени повече от една молби до прокурора за връщане на вещта по реда на чл. 111, ал. 2 от НПК, за да се приеме, че е налице спор за собственост и да се приложи разпоредбата на чл. 113. Молбите се разглеждат като претенции за собственост, които, макар и отправени към прокурора, обуславят извод за възникнал спор за права, който подлежи на разглеждане по гражданскоправен ред. В някои случаи се приема и че издирването на вещта от друго лице е достатъчно основание да се счита, че е налице спор за собственост. В този смисъл са Определение № 28 от 07.01.2014г. по н.д. №16/2014г. на Районен съд-Варна, Определение № 1477 от 28.10.2013г. по н.д. №589/2013г. на Районен съд-Пловдив, Определение № 718 от 07.06.2013г. по н.д. №3248/2013г. на Районен съд-Пловдив, Определение № 1663 от 28.05.2013г. по н.д. №2403/2013г. на Софийски градски съд и др.

Предвид изложеното и с оглед преодоляване на противоречивата съдебна практика, на основание чл. 125 във връзка с чл. 124, ал. 1, т. 1 от Закона за съдебната власт правя настоящото

И С К А Н Е:

ОБЩОТО СЪБРАНИЕ на наказателната колегия при Върховния касационен съд да приеме тълкувателно решение по следния въпрос:

Трябва ли да е налице висящо производство пред съда относно собствеността на вещта, за да се приеме, че е налице спор за право и да се приложи разпоредбата на чл. 113 от НПК или е достатъчно да са налице претенции на две или повече лица пред прокурора по реда на чл. 111, ал. 2 от НПК за връщането на вещта, за да се приложи разпоредбата?

Прилагам копия от цитираните съдебни актове.

**КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ –
ОМБУДСМАН
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

